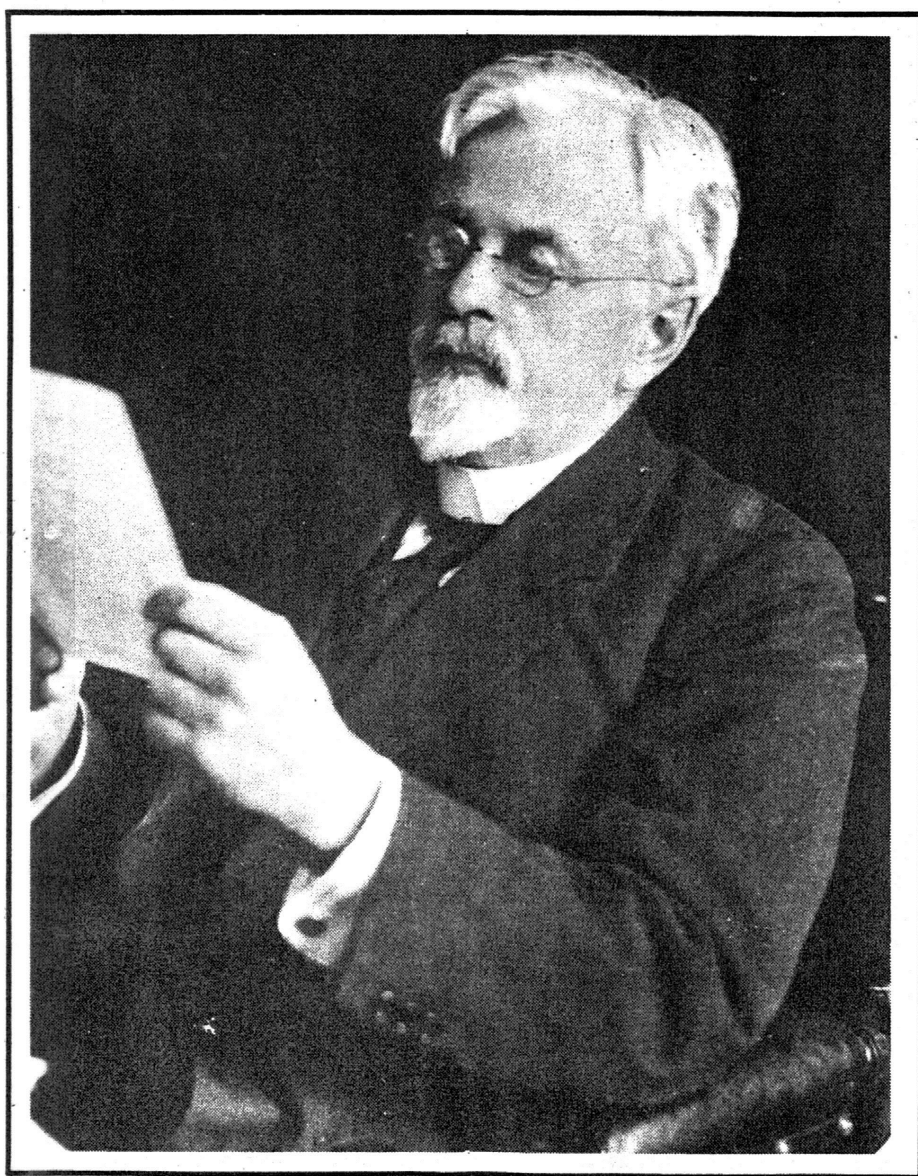

HISTORISCHE GORREDIJKSTERS

(7) GERRIT TAMMO JAN DE JONGH

DE 'RODE RECHTER' UIT GORREDIJK

Een bericht uit 'Trouw' van 20 april laatstleden. "Minister Hirsch Ballin van Justitie' wil nog dit jaar beginnen een werkinrichting voor veroordeelde jongeren op te zetten. Het gaat om een experiment, 'aldus de bewindsman', betreffende alternatieve straffen voor jongeren, nodig om het gevangeniswezen te ontlasten en ook de jongeren een betere aansluiting in de maatschappij te laten vinden".

1. Mr. G.T.J. de Jongh (1861-1949). De Jongh was in zijn opvatting en optreden zijn tijd vaak ver vooruit. Hij was geen 'streber'. Zijn strijd lust sproot voort uit zijn oprecht(e) meevoelen met en begrip en zorg voor mensen: jong en oud. Door

Wereldoorlog II werden zijn ideeën op veel grotere schaal gerealiseerd, dan hijzelf ooit voor mogelijk had gehouden. En... hij was er nog een aantal jaren getuige van. (Historisch topografische atlas, Gemeente-archief Amsterdam).

Een behartenswaardig idee, maar is het wel zo nieuw als het lijkt? Ik betwijfel het.

Al in het begin van deze eeuw rijpte het denkbeeld veroordeelde jongeren niet op te sluiten, maar te werk te stellen in kampen. De naam van de nieuwlichter in deze zal 'in den brede' wel vergeten zijn, toch jammer eigenlijk en dat niet alleen omdat zijn wieg toevallig in Gorredijk stond.

Voor ons is dat echter wel aanleiding pionier mr. Gerrit Tammo Jan de Jongh als achtste in onze serie 'Historische Gorredijksters' voor het voetlicht te halen.

'RODE RECHTER'

De Jongh verdient de kwalificatie pionier volkomen, omdat hij niet alleen de vereniging 'Pro Juventute' in Rotterdam heeft gestimuleerd, maar ook sterk betrokken was bij de oprichting van de 'Stichting Bijzonder Jeugdwerk', verkort het 'BJ', opgericht in 1942.

De grondlegger van het kampwerk voor landelijke sociale jeugdzorg -het hoofdkantoor van de 'BJ' in Lochem vernoemde hem en liet een borstbeeld van hem plaatsen als permanente herinnering- werd op 25 maart 1861 in Gorredijk geboren als zoon van notaris Jozua (Joachim) Gerrit de Jongh in het herenhuis aan de Langewal, waar voordien verver Feddrik Sterringa had gewoond en veel later manufakturier Hendrik de Vries, tot het huis op 9 maart

2. Oud-kinderrechter Gerrit Tammo Jan de Jongh (1861-1949). Tekening uit 1936. (Atlas Dreesmann via het Gemeente-archief in Amsterdam).